

Täysistunto

Keskiviikko 30.3.2016 klo 14.01—16.13

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä

Hallituksen esitys HE 26/2016 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan.

Keskustelu

15.46 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Esityksen tavoitteena on muuttaa oikeusaputoimistojen organisaatiota muun muassa virastojen hallinnollisia tehtäviä keskitämällä. Ei liene yllätys, että aina kun puhutaan keskittämisestä, alan tutkia esitystä erityisen tarkasti.

Hallinnon keskittäminen hallituksen esityksen mukaisesti ei sinällään ole ongelma, jos muutokset tulevat elävään elämään esityksen kaltaisina. Hallintotehtäviä keskitettäessä on oltava kuitenkin erityisen tarkkana, että vapautuvat resurssit tulevat menemään asianajaja edunvalvontatyöhön vastaisuudessa, ei siis niin, että tulevana vuosina vähitellen palvelut alkavat keskittyä hallintoa seuraten. Esityksen mukaan toimipaikkoja ei lakkautettaisi. Tämä on hyvä esitys, mutta tämä täytyy muistaa myös tulevana vuosina. Oikeusaputoimistojen verkostoa ei ole mahdollista karsia vaarantamatta ihmisten perusoikeuksia.

Perustavanlaatuinen muutos oli yleisen edunvalvonnan siirtyminen vuoden 2009 alusta oikeusaputoimistojen tehtäväksi. Yleisen edunvalvonnan piirissä on usein ihmisiä, joilla on esimerkiksi kehitysvamma tai jokin mielenterveyden häiriö, vanhuudenheikkous tai vastaava. Monesti heille on jo elämänhallinnan kannalta tärkeää tuntea henkilökohtaisesti oma edunvalvoja ja päästä vähällä vaivalla tapaamaan häntä ja keskustelemaan asioista kasvotusten. Pitkien välimatkojen alueilla tällaisten henkilöiden mahdollisuudet liikkua edunvalvojan luokse on huomioitava tarkasti.

Arvoisa puhemies! Toivon valiokunnan käsittelyssä myös harkittavan, tulisiko oikeusapu- ja edunvalvontapiirin johtajalta, tehtävän haltijalta, perusoikeusvaikutusten vuoksi edellyttää ylempää oikeustieteellistä korkeakoulututkintoa eräiden lausuttujen esitysten mukaisesti.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan.